

Friedrich Wilhelm Weber,

Friedrich Wilhelm Weber,

Friedrich Wilhelm Weber,

Dreizehnlinden, Kapitel
7, In stiller NachtDektritilio, ĉapitro
7, En trankvila
noktoDektritilio, ĉapitro
7, En trankvila
nokto*tradukita de Manfred
Retzlaff**tradukita de Manfredo Ratis-
lavo**sen traduk-variantoj*

1 Auf dem Hof zu Bodinkthorpe
War verrauscht die Erntefeier;
Um die Scheunen, um die Halle
Wob die Herbstnacht graue Schlei-
er;

1 Sur la kort' de Bodinktorp'
la
rikolt-festo malbruiĝis;
la hal-domo kaj la staloj
ennebule vualiĝis.

1 Sur la kort' de Bodinktorp'
la⁹
rikolt-festo malbruiĝis;
la hal-domo kaj la staloj
ennebule vualiĝis.

2 Graue Schleier um die Schläfer,
Die, im Bann des Mets befangen,
Immer noch die Fiedel hörten,
Immer noch in Reih'n sich schwan-
gen;

2 Vualiĝis la tempioj
de l' dormantoj med-ebriaj,
kiuj sin ensonĝe turnis
laŭ la sonoj melodiaj.

2 Vualiĝis la tempioj
de l' dormantoj med-ebriaj,
kiuj sin ensonĝe turnis
laŭ la sonoj melodiaj.

3 Schleier um zwei Mädchenaugen,
Die von Tränen überflossen
Und zu ruhelosem Träumen
Spät erst beim Gebet sich schlossen.
-

3 Vualiĝis du okuloj
larmoplenaj de knabino,
fermiĝantaj nur malfrue
post preĝado, je l' noktfino.
-

3 Vualiĝis du okuloj
larmoplenaj de knabino,
fermiĝantaj nur malfrue
post preĝado, je l' noktfino.
-

4 Um den Hof zu Bodinkthorpe
Waren drei nur wach geblieben:
War's, um Frevel zu belauschen?
War's, um Frevel zu verüben?

4 Ĉirkaŭ l' korto en mallumo
jen tri uloj kaŝe iris,
ĉu por fari fian krimon,
ĉu observi ĝin deziris?

4 Ĉirkaŭ l' korto en mallumo
jen tri uloj kaŝe iris,
ĉu por fari fian krimon,
ĉu observi ĝin deziris?

5 Einer schweift' am nahen Walde
Zwischen Heidekraut und Ginster:
O wie war sein Herz so zornig,
O wie war sein Mut so finster!

5 Iu ĉe l' arbaro vagis
tra eriko kaj genisto
- kiom koleregis tiu -
kiel en la nokt' ŝtelisto.

5 Iu ĉe l' arbaro vagis
tra eriko kaj genisto
- kiom koleregis tiu -
kiel en la nokt' ŝtelisto.

...

...

...

⁹aŭ:

Sur la korto malbruiĝis
de l' rikolta fest' turbulo;
la hal-domo kaj la staloj
vualiĝis en nebulo.

6 An der Buche kalte Rinde
Preßt' er die erglühte Wange;
Ächzend wie ein wundes Wesen
Sank er hin am Hügelhange. -

6 Al fagŝelo sian vangon,
la ardantan, li alpemis,
ĉe deklivo teren glitis,
kiel vunda besto ĝemis.

6 Al fagŝelo sian vangon,
la ardantan, li alpemis,
ĉe deklivo teren glitis,
kiel vunda besto ĝemis.

7 Einer glitt vom Stoppelfelde
Huschig zu des Zaunes Latten,
Huschig wie vom Stall zur Scheune
Eines Marders flücht'ger Schatten.

7 Iu de la stoplokampo
glitis ombre en malhelo
ĝis la kort-baril' kaj staloj,
kiel nokte la mustelo.

7 Iu de la stoplokampo
glitis ombre en malhelo
ĝis la kort-baril' kaj staloj,
kiel nokte la mustelo.

8 Flink empor am Stamm der Birke
Wand er sich und im Geäste,
Dunkel wie die dunkeln Blätter,
Wiegt' er sich, gewiegt vom Weste.

8 Kaj rapide suprengrimpis
li la trunkon de betulo,
enbranĉare de la vento
sin luligis tiu ulo. -

8 Kaj rapide suprengrimpis
li la trunkon de betulo,
enbranĉare de la vento
sin luligis tiu ulo. -

9 Einer, wie auf Diebeszehen,
Schlich vom finstern Erlenhagen,
Wo am Bach zerstreut der Knechte
Rauchgeschwärzte Hütten lagen.

9 Iu tra la fraksenaro,
kiel nokte la ŝtelistoj,
iris al la loko, kie
kuŝis domoj de servistoj.

9 Iu tra la fraksenaro,
kiel nokte la ŝtelistoj,
iris al la loko, kie
kuŝis domoj de servistoj.

10 Nächst dem Herrenhaus gekauert
Duckt' er sich und lauschte, lausch-
te:
Tiefes Schweigen, dann ein Ra-
scheln,
Wie wenn Rohr und Reisig rausch-
te;

10 Li sin kaŭris ĉe la domo
de l' sinjor' en la silento;
tiam raslis io tie
kiel kano en la vento.

10 Li sin kaŭris ĉe la domo
de l' sinjor' en la silento;
tiam raslis io tie
kiel kano en la vento.

11 Dann ein Knittern und ein Knir-
ren
Wie beim Plankenübersteigen;
Dann ein Glühn, der wilden Katze
Heisrer Schrei - und tiefes Schwei-
gen.

11 Poste, kvazaŭ tretus iu
jen sur plankon, knaris io;
poste ardo - kaj de l' kato,
de l' sovaĝa, raŭka krio.

11 Poste, kvazaŭ tretus iu
jen sur plankon, knaris io;
poste ardo - kaj de l' kato,
de l' sovaĝa, raŭka krio.

12 Durch das große Saalgebäude
Ging ein Hall, es dröhnt' und poch-
te:
Ob sein guter Geist die Nähe
Arger Geister ahnen mochte?

12 En la hala konstruaĵo
batis io, bruis sono,
kvazaŭ sentus dom-spirito
la minacon de malbono.

12 En la hala konstruaĵo
batis io, bruis sono,
kvazaŭ sentus dom-spirito
la minacon de malbono.

...

...

...

13 Arge Geister, rote Schlangen, Die sich reckten, die sich ballten, Zischten, zuckten, schlüpfen, schossen Durch die Fugen, durch die Spalten;	13 Sin etendis kaj buliĝis ruĝaj serpentaĉoj tie, tra la fendoj, tra la juntoj sin enigis konvulsie.	13 Sin etendis kaj buliĝis ¹⁰ ruĝaj serpentaĉoj tie, tra la fendoj, tra la juntoj sin enigis konvulsie.
14 Rote Schlangen, rote Flammen Überstürzten sich im Rennen: Wildes Brennen an der Sohle, Hoch im Giebel wildes Brennen!	14 Jen sovaĝaj ruĝaj flamoj hastis de la fundamento supren ĝis la domo-gablo, kaj jam brulis la tegmento!	14 Jen sovaĝaj ruĝaj flamoj hastis de la fundamento supren ĝis la domo-gablo, kaj jam brulis la tegmento!
15 Faltenreich im Hauch des Win- des Wogt' ein Kleid von Rauch und Feu- er Um das Strohdach, um die Wände Von dem First zum Grundgemäuer.	15 Ĉirkaŭ vandoj kaj teg- mentoj, de la bazo de la halo, supren ondis faldoriĉa fajra vesto, fum-vualo.	15 Ĉirkaŭ vandoj kaj teg- mentoj, de la bazo de la halo, supren ondis faldoriĉa fajra vesto, fum-vualo.
16 Weh dem Leben in der Lohe! Imma stürzte aus den Bränden Bleich, entsetzt; ans Tor der Scheu- ne Schlug sie hart mit beiden Händen.	16 Servistino de la grafo el la domo elkuregis, la pordegon de l' garbejo ambaŭmane ŝi bategis.	16 Servistino de la grafo el la domo elkuregis, la pordegon de l' garbejo ambaŭmane ŝi bategis.
17 „Hilfe! Rettet Hildegunden! Machtlos und mit schwerem Keu- chen Liegt der Graf betäubt am Boden, Und sie will nicht von ihm weichen!“	17 „Helpu! Savu Hildegun- don! Kuŝas svene, senkonscie sur la plank' la graf', ŝi volas lin ne lasi sola tie!“	17 „Helpu! Savu Hildegun- don! Kuŝas svene, senkonscie sur la plank' la graf', ŝi volas lin ne lasi sola tie!“ ¹¹
18 Doch der Schrei, der messer- scharfe, Weckte nicht die wüsten Träumer; Aiga nur, die kleine Aiga, Flog heran und griff zum Eimer.	18 Sed la akra kri' ne vekis la dormantojn en la domo; Nur Ajgino alkuregis, estis ŝi la sola homo,	18 Sed la akra kri' ne vekis la dormantojn en la domo; Nur Ajgino alkuregis, estis ŝi la sola homo,
...

¹⁰ aŭ:

Estis ja spiritoj faj,
kiuj sible sin etendis,
en la juntojn, en la fendojn
ruĝajn serpentaĉojn sendis.

¹¹ aŭ: ne postlasi tiu tie!“

19 „O die Bären, wie sie schnar- chen!“ Plötzlich, wie der Erd' entwachsen, Auf des Hofes Mitte ragte Elmars Haupt, des finstern Sachsen.	19 kiu prenis la sitelon. Sed subite staris tie meze sur la kort' Elmaro, kvazaŭ venis de nenie.	19 kiu prenis la sitelon. Sed subite staris tie meze sur la kort' Elmaro, kvazaŭ venis de nenie.
20 Gero hüpf't an ihm vorüber, Unterm Arm ein rauchend Bündel: „Ach, mein Scharlachkleid; ich ster- be! Helft! Wo steckt das Dienstgesin- del?“	20 Pretersaltis lin la Franko, veston en la man' tenanta, de la fajr' ekbruligitan, kaj pri tiu lamentanta.	20 Pretersaltis lin la Franko, veston en la man' tenanta, de la fajr' ekbruligitan, kaj pri tiu lamentanta.
21 Falk, nun spanne Fang und Fe- der! Auf der Zofe schrilles Rufen Stürzt' er hastig in die Esse Über halbverkohlte Stufen.	21 Saltis jam Elmar', la falko meze en la incendion, je la kri' de l' servistino, kaj eĉ ne timante ion.	21 Saltis jam Elmar', la falko meze en la incendion, je la kri' de l' servistino, kaj eĉ ne timante ion.
22 Hastig, wie der Frank' ins Freie, Sprang der Sachse in die Flammen; Vor ihm schlug die gelbe Lohe, Hinter ihm der Rauch zusammen.	22 Saltis li en la inferon fuman kaj flamaran same haste, kiel elkurinta estis jena Frank' elflame.	22 Saltis li en la inferon fuman kaj flamaran same haste, kiel elkurinta estis jena Frank' elflame.
23 Prasseln, Brechen, dumpfes Dröhnen In den Sparren, in den Balken; Schirme Gott die zwei Verlaßnen, Schirme Gott den kühnen Falken! -	23 En la traboj kaj ĉevronoj krako, muĝ', obtuza bruo! Helpu Di' al la bravulo, al la forlasita duo!	23 En la traboj kaj ĉevronoj krako, muĝ', obtuza bruo! Helpu Di' al la bravulo, al la forlasita duo!
24 Mut gibt Sieg! - Auf starken Ar- men, Ob ihn Dampf und Glut umhüllten, Sicher schreitend trug er beide Abwärts in des Mantels Falten.	24 Fum' kaj ardo lin ĉirkaŭis. Helpas Di' al kuraĝulo! Portis li sur siaj brakoj ilin suben tra la brulo	24 Fum' kaj ardo lin ĉirkaŭis. Helpas Di' al kuraĝulo! Portis li sur siaj brakoj ilin suben tra la brulo ¹²
25 Auf dem Stein am Fuß der Linde Setzt' er nieder seine Bürde; Zitternd dankt' ihm Hildegunde und der Graf mit kühler Würde.	25 en la korton al tilio. Hildegund' lin dankis treme; ankaŭ dankis lin la grafo, sed kun digno, reteneme.	25 en la korton al tilio. Hildegund' lin dankis treme; ankaŭ dankis lin la grafo, sed kun digno, reteneme.
...

¹²aŭ: ambaŭ suben tra la brulo.

<p>26 Heulend kamen Knecht' und Mägde. Rief der Meier: „Rasch die Kübel, Schirrt die Rosse, her die Leitern! Seht euch vor, schon wankt der Giebel!</p>	<p>26 Kaj elkuris jen el sia dom' la servistar' plorante. Vokis la major': „Ekfalas la fronton' balanciĝante!</p>	<p>26 Kaj elkuris jen el sia dom' la servistar' plorante. Vokis la major': „Ekfalas la fronton' balanciĝante!</p>
<p>27 Gleich den Gänsen auf dem Eise Hockt nicht da wie festgefroren: Wasser auf die Scheunendächer, Denn der Saalbau ist verloren!</p>	<p>27 Venu vi al la fojndomo kun sitejoj kaj eskalo, por estingi tie flamojn; ne saveblas plu la halo!</p>	<p>27 Venu vi al la fojndomo kun sitejoj kaj eskalo, por estingi tie flamojn; ne saveblas plu la halo!</p>
<p>28 Flink zu Tanz und Humpenheben, Laßt ihr euch zur Arbeit treiben: Wartet nur, ich werd' es richtig Jedem auf den Kerbstock schreiben!</p>	<p>28 Emas vi al la festado, nur ne al laboro via; sed atendu iom, mi ĝin notos en notlibro mia!</p>	<p>28 Emas vi al la festado, nur ne al laboro via; sed atendu iom, mi ĝin notos en notlibro mia!</p>
<p>29 Glutengarben, himmelhohe: Muspels Söhne sind im Rasen! - Gott verzeih' mir; solch ein Brennen Hat der Teufen angeblasen!“ -</p>	<p>29 Altaĵ flamoj ĝisĉielaj! Kia ega incendio! Ĝin ekblovis la diablo certe! Min pardonu Dio!“ -</p>	<p>29 Altaĵ flamoj ĝisĉielaj! Kia ega incendio! Ĝin ekblovis la diablo certe! Min pardonu Dio!“ -</p>
<p>30 Gerd, mit wildverwornen Haaren, Wankte taumelnd aus der Scheuer, Blei im Kopf; ins Feuer stierend, Schrie er laut: „Wo ist das Feuer?“</p>	<p>30 Venis Gerd', la ĉefservisto, el garbej' balanciĝante, konfuzite, fiksokule en la fajron rigardante.</p>	<p>30 Venis Gerd', la ĉefservisto, el garbej' balanciĝante, konfuzite, fiksokule en la fajron rigardante.</p>
<p>31 Armer Gerd, wie mochte tückisch Dich dein steter Durst verblenden: Jäh in einen vollen Zuber Stürzttest du mit beiden Händen!</p>	<p>31 Gerdo, vi mizera ulo, la trinkemo vin blindigis, kun la kap' en plenigitan sitelegon vin faligis!</p>	<p>31 Gerdo, vi mizera ulo, la trinkemo vin blindigis, kun la kap' en plenigitan sitelegon vin faligis!</p>
<p>32 Aiga sprach, durch Tränen lachend: „Welche Täuschung, Schatz, mein Nasser! Heb dein Mündlein, guter Junge, Du verirrtest dich zum Wasser.</p>	<p>32 Diris jen Ajgin' plorride: „Kara malsekulo mia, vi erare iris al la akvo en ebrio via!</p>	<p>32 Diris jen Ajgin' plorride: „Kara malsekulo mia, vi erare iris al la¹³ akvo en ebrio via!</p>
...

¹³aŭ:

iris vi al la malĝusta akvo en ebrio via!

33 Niese nicht, was kann dir's frommen? Keiner darf 'Christ helfe!' sagen; Bist du doch ein halber Heide, Nur getauft bis an den Kragen.	33 Vi ne diru 'Kristo helpu!'; ĉar vi estas ja kristano nur baptita ĝiskolumo; estas vi duonpagano!	33 Vi ne diru 'Kristo helpu!'; ĉar vi estas ja kristano nur baptita ĝiskolumo; estas vi duonpagano!
34 Zwiefach bist du fehlgefallen, Denn dein Leibgericht, du Schlemmer, Junge Aale, mußt du fischen, Statt im Eimer, in der Emmer! ¹⁴	34 Por kaptado de angiloj oni iru al rivero! En barel' ne estas iaj fiŝoj, sed en la Emero! ¹⁴	34 Por kaptado de angiloj oni iru al rivero! En barel' ne estas iaj fiŝoj, sed en la Emero! ¹⁵
35 Drauf der Nasse: „Mußt du fischen! Glatte Aale, glatte Schlangen: Fängt dich einer, glatte Aiga, Hat er keinen Aal gefangen.“ -	35 Diris la malseka Gerdo: „Se mi kaptus vin, serpenton glatan havus mi, sed mi ne sentas iun tian senton.“ -	35 Diris la malseka Gerdo: „Se mi kaptus vin, serpenton glatan havus mi, sed mi ne sentas iun tian senton.“ -
36 Isenhard, der alte Meier, Riß den Trunknen von der Kufe, Und die Lacher und die Gaffer Fuhr er an mit scharfem Rufe.	36 Izenhardo, la majoro, for la ebriulon ŝiris, kaj insulte, akrafoĉe al gapantoj ion diris.	36 Izenhardo, la majoro, for la ebriulon ŝiris, kaj insulte, akrafoĉe al gapantoj ion diris.
37 Rab, der greise Eschenburger, War am Platz mit Knecht und Kötter; Dodiko vom Eberbronnen Kam mit Thietmar, seinem Vetter.	37 Rab', la maljunul', por helpi kun servisto sia venis, kaj Dodiko kun Titmaro; ĉiu tuj sitelon prenis.	37 Rab', la maljunul', por helpi kun servisto sia venis, kaj Dodiko kun Titmaro; ĉiu tuj sitelon prenis.
38 Werinhard, der freie Bauer, Schwang ein Faß mit breiten Händen: „Oben seh' ich nach dem Dache, Seht ihr unten nach den Wänden!“ -	38 Verinhard' barelon portis, plenigitan ĝis la rando; diris li: „Mi vidos supre, vi atentu pri la vando!“ -	38 Verinhard' barelon portis, plenigitan ĝis la rando; diris li: „Mi vidos supre, vi atentu pri la vando!“ -
39 Krachend brach der Saal zusammen: Funkenwirbel, Aschenfluten; Und des Waldes Bäume blickten Rot beschienen in die Gluten. -	39 Jam rompiĝis la haldomo, de la fajro detruita; lumis la arbaro ruĝe, de la brulo lumigita. -	39 Jam rompiĝis la haldomo, de la fajro detruita; lumis la arbaro ruĝe, de la brulo lumigita. -
...

¹⁴La Emero, germane: Emmer, estas rivero, kiu trafluas la distrikton de la Neto, en kiu rolas tiu ĉi rakontaĵo.

¹⁵La Emero, germane: Emmer, estas rivero, kiu trafluas la distrikton de la Neto, en kiu rolas tiu ĉi rakontaĵo.

<p>40 Lautlos starrend auf die Trümmer, Saß der Graf noch an der Linde; Nur zuweilen haucht' er leise Flüsterworte seinem Kinde.</p>	<p>40 Sed la graf' kun la filino ĉe l' tili' ankoraŭ sidis, nur frustrante kelkaj vortojn en la flamojn daŭre vidis.</p>	<p>40 Sed la graf' kun la filino ĉe l' tili' ankoraŭ sidis, nur frustrante kelkaj vortojn en la flamojn daŭre vidis.</p>
<p>41 Elmar sprach: „Ein hartes Schicksal, Edler Graf, hat euch betroffen Mir zum Leide; kommt, dem Nachbar Steht die Tür des Nachbarn offen.“</p>	<p>41 „Nobla graf', vin trafis dura sorto“, diris jen Elmaro, „venu! Malfermita estas la dompordo de l' najbaro.!</p>	<p>41 „Nobla graf', vin trafis dura sorto“, diris jen Elmaro, „venu! Malfermita estas la dompordo de l' najbaro.!</p>
<p>42 Drauf de Greis: „Dem guten Willen Besten Dank! Für kurze Dauer Richt' ich wohl auf eignem Grunde Ein bescheidnes Winterschauer.“</p>	<p>42 Sed la maljunul' respondis: „Dankon pro bonvolo via! Sed instalos mi kabanon ja sur propra grundo mia.“</p>	<p>42 Sed la maljunul' respondis: „Dankon pro bonvolo via! Sed instalos mi kabanon ja sur propra grundo mia.“</p>
<p>43 Gero rief: „Ein Weidmannsstückchen: Erst den Aar vom Horst zu zerren, Um ihn dann daheim im Käfig Edelmütig einzusperren!</p>	<p>43 Vokis Gero: „Brava faro estas, aglon elnestigi, por lin poste en la propra domo noble enkaĝigi!</p>	<p>43 Vokis Gero: „Brava faro estas, aglon elnestigi, por lin poste en la propra domo noble enkaĝigi!</p>
<p>44 Gaukler, geh, du bist verraten! Dich bezeih' ich; hört ihr Männer: Feige Ratchetat zu üben, Ward er zum gemeinen Brenner!“</p>	<p>44 Vi jam estas ekkonita! Mi akuzas vin, fiulo! Aŭdu, viroj, pro venĝado li fariĝis bruligulo!“</p>	<p>44 Vi jam estas ekkonita! Mi akuzas vin, fiulo! Aŭdu, viroj, pro venĝado li fariĝis bruligulo!“</p>
<p>45 Aiga schrie: „Gemeiner Lügner, Nur zum Lästern keck und mutig!“ Werinhard, der freie Bauer, Biß die Lippe blau und blutig.</p>	<p>45 Jen Ajgin': „Vi mensogulo! Kalumnii vi ja vere nur aŭdacas!“ Verinhard' nur alrigardis lin kolere.</p>	<p>45 Jen Ajgin': „Vi mensogulo! Kalumnii vi ja vere nur aŭdacas!“ Verinhard' nur alrigardis lin kolere.</p>
<p>48 Sprach der greise Eschenburger: „Mann, das habt ihr zu beweisen, Zu beweisen mir und andern, Nicht mit Worten, nein, mit Eisen!“</p>	<p>46 Diris Rab': „Vi devos ne per vortoj antaŭ tribunalo pruvi tion, sed per glavo en vir-kontraŭ-vir-batalo!“</p>	<p>46 Diris Rab': „Vi devos ne per vortoj antaŭ tribunalo pruvi tion, sed per glavo en vir-kontraŭ-vir-batalo!“</p>
<p>...</p>	<p>...</p>	<p>...</p>

47 Elmar maß den Knigsboten
Stumm mit feuerheien Blicken,
Strzte vor und stand - und wandte
Ihm verachtungsvoll den Rcken.

47 Kolerege alrigardis
nun Elmaro Geron, rekte
anta tiu sin starigis -
sin deturnis malrespekto.

47 Kolerege alrigardis¹⁶
nun Elmaro Geron, rekte
anta tiu sin starigis -
sin deturnis malrespekto.

48 Vor dem Grafen und der Tochter
Neigt' er sich, doch blieb sein Nei-
gen
Unerwidert; mde, mde
Schritt er durch des Waldes Schwei-
gen.

48 Kun respekto li sin klinis
anta l' graf' kaj la filino,
lace iris for; ne estis
respondita lia klino.

48 Kun respekto li sin klinis
anta l' graf' kaj la filino,
lace iris for; ne estis
respondita lia klino.

*Verkinto de tiu ĉi Germana poemo estas FRIEDRICH WILHELM WEBER (Frederiko Vilhelmo Vebero, *1813-12-25 - †1894-04.05).*

Arg-428-842 (2007-12-27 19:01:42)

*Traduko de la Germana poemo "Dreizehnlinden, Kapitel 7, In stiller Nacht " de FRIEDRICH WILHELM WEBER (Frederiko Vilhelmo Vebero, *1813-12-25 - †1894-04.05) en Esperanton de MANFRED RETZLAFF (*1938-11-04).*

Arg-428-844 (2007-12-27 19:06:00)

*Traduko de la Germana poemo "Dreizehnlinden, Kapitel 7, In stiller Nacht " de FRIEDRICH WILHELM WEBER (Frederiko Vilhelmo Vebero, *1813-12-25 - †1894-04.05) en Esperanton de MANFREDO RATSILAVO (Manfred Retzlaff, Stettiner Str. 16, D-59302 Oelde, Germanio, *1938-11-04).*

Arg-428-843 (2007-12-27 19:04:25)

¹⁶ a:

Kolerege ekatakis
jen Elmaro Geron, rekte
anta tiu haltis kaj sin
turnis de li malrespekto.